

บทที่ 1

บทนำ

การปรับปรุงพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับสามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่ การคัดเลือกพันธุ์ การนำพันธุ์พืชเข้ามาจากต่างประเทศ การผสมข้ามพันธุ์ หรือการชักนำให้เกิดการกลายพันธุ์ โดยเฉพาะในไม้ดอกไม้ประดับ การชักนำให้เกิดการกลายพันธุ์กำลังเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวาง ซึ่งเป็นการชักนำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงลักษณะต่างๆ และช่วยสร้างให้เกิดความแปรปรวนทางพันธุกรรม (genetic variability) ให้กับพืช บางครั้งยังสามารถช่วยในการปรับปรุงพันธุ์พืชโดยตรงได้อีกด้วย งานปรับปรุงพันธุ์พืชเป็นงานที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง และเป็นงานที่มีความสำคัญต่องานผลิตเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตในเชิงการค้า เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพมากในธรรมชาติ ซึ่งมีพืชพรรณหลายชนิดที่สามารถจะพัฒนานำมาใช้ประโยชน์ในทางไม้ดอกไม้ประดับ ถ้าหากมีการคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์ให้ได้คุณลักษณะบางประการให้เป็นที่ยอมรับของตลาดได้

การนำพันธุ์พืชที่มีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยคืออยู่แล้วมาพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ต่อ ก็อาจเป็นทางเลือกใหม่ที่น่าเอาไม้พื้นเมืองหรือไม้ที่มีการปลูกอยู่มาช้านานแล้วนำมาใช้ประโยชน์ด้านไม้ดอกไม้ประดับและทำให้เพิ่มมูลค่า มีศักยภาพในเชิงเศรษฐกิจให้มากขึ้น

งาเป็นพืชล้มลุกประเภทพืชน้ำมัน สามารถปลูกได้ทุกภาคของประเทศ (วัชรวิ, 2542) หากมีการปรับปรุงพันธุ์ให้มีสีดอกที่เข้มขึ้น ขนาดดอกใหญ่ขึ้น ลักษณะใบ และทรงต้นที่กะทัดรัดมากขึ้น อาจมีแนวทางพัฒนาให้เป็น ไม้ดอกไม้ประดับได้ต่อไปได้ จึงได้มีการทดลองการปรับปรุงพันธุ์งาที่ผ่านการฉายรังสีด้วยวิธีการเพิ่มชุด โครโมโซม เพื่อชักนำให้มีการเปลี่ยนแปลงในต้นงาที่ทำการคัดเลือกไว้พร้อมทั้งมีการศึกษาลักษณะทางเซลล์วิทยา และรูปแบบไอโซไซม์ของพืชทดลอง เพื่อศึกษาผลของสารละลายโคลชิซินที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของงา ซึ่งการเปลี่ยนแปลงบางลักษณะต่องาที่เกิดขึ้น อาจจะทำให้ได้งาพันธุ์ใหม่ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในเชิงไม้ดอกไม้ประดับได้ต่อไปในอนาคต